

DE HILVERSUMSE GROENTEVEILING IS VOORBIJ

door
Cor de Bakker

Op 22 december 1989 zal de Hilversumse groenteveiling aan de Nieuwe Havenweg 43 ophouden te bestaan. Ze heeft een mensenleven bestaan. Om precies te zijn 79 jaar. Voldoende aanleiding voor de redactie om in te gaan op de suggestie van de heer De Bakker om voor EP een artikel te schrijven.

Cor de Bakker (1920) was werkzaam in de detailhandel en als commissionair in aardappelen, groente en fruit. In die hoedanigheid bezocht hij veel veilingen in Noord-Holland, wat zijn belangstelling voor de geschiedenis van het veilingwezen wekte.

Hij verleende medewerking aan verschillende publicaties op dit gebied zoals: 'Groeien en Oogsten' (ter gelegenheid van de opening van de veiling West-Friesland-Oost in 1983) en 'Honderd jaar Veiling en Tuinder' (1987). Verder een artikel over veiling 'Nieuw-Leven' te Naarden-Bussum, in het tijdschrift 'Tussen Vecht en Eem' (1989) en een artikel in het boek '700 jaar Medemblik' over de twee veilingen in Medemblik (1989).

De heer De Bakker woont in Alkmaar

Inleiding

U vindt het prachtig als de groente in de winkels uitgestald ligt (te pronken) en op een koper wacht. Daar is door de tuinders heel veel uren aan gewerkt, voordat ze de groente naar de veiling brachten.

Ruim 100 jaar geleden had men nog nooit van een veiling gehoord. In tuinbouwgebieden in Noord-Hollands zoals de Streek, Bangert, Langedijk en Kennemerland, werd toen al groente en fruit geteelt. De beurtschippers die toen voeren naar Amsterdam en Haarlem kregen deze produkten in 'consignatie' mee, met andere woorden de vrijheid om er een hoog mogelijke prijs voor te ontvangen. Was het produkt 'graag'

Rond 1912 vond de uitwisseling van groenten en bloemen van de tuinders aan de detailhandel plaats in de open lucht. De foto is vermoedelijk gemaakt dichtbij Café Dekker bij de Hondebrug.

dan werd er vlot betaald, maar als de vraag terugliep dan was het: "een slechte reis gehad, 't goed is tegenwoordig niet veel meer waard".

In Hilversum was het anders, daar waren geen schippers en de aanvoer was maar klein. De groente die ze in de Horstermeer teelden, ventten de tuinders zelf in Amsterdam en Hilversum uit. In 1887 kwam er verandering in deze manier van verkoop.

Op 29 juni 1887 was er in Broek op Langedijk veel vraag naar bloemkool. Tuinder Dirk Jongerling wist niet welke schipper hij zijn bloemkool zou meegeven. Schipper Dirkmaat zei toen: "Dirk, laat ze veilen, dan krijg je wat ze waard zijn". Zo is de eerste veiling in Broek op Langedijk geboren. In de jaren negentig van de vorige eeuw schoten de veilingen de grond uit. Ook Naarden-Bussum en Hilversum stichtten een veiling.

Er is een grote kans dat volgend jaar de laatste fusie tot stand zal komen. Zo zal er in 1990 nog maar één veiling -met twee verkooppunten -in Noord-Holland zijn. In 1930 waren er 36 veilingen.

Tuinbouw in het Gooi

Na de droogmaking van de Horstermeer (1882) kocht de bekende dichter en schrijver Frederik van Eeden in 1898 een gedeelte van deze polder en hij stichtte toen de produktie-coöperatie 'Walden', die tot 1907 is blijven bestaan. In zijn lezing 'Waarom leven wij' zette Van Eeden de beginselen hiervan uiteen. Na deze mensen van de kolonie van Frederik van Eeden, die de tuinbouw uitoefenden, kwamen ook tuinbouwers uit Friesland en West-Friesland naar de Horstermeer. Onder de Friezen was Durk Oebles de Vries, kortweg D.O. genoemd. Ook zijn vrouw noemde hem zo.

In de zomer van 1903 schreef D.O. vanuit zijn socialistische visie op een advertentie van Frederik van Eeden in het blad Pionier. In de advertentie werd gevraagd om een aantal personen die bereid waren in gemeenschappelijk verband de tuinbouwgrond van de bijna verlaten kolonie van de 'Internationale Broederschap' in Blaricum te bewerken. Na gunstige berichten over hem te hebben gekregen, nodigde Van Eeden

Durk Oebles de Vries (D.O. voor zijn vrienden), de eerste voorzitter van de veilingvereniging vanaf 1913 tot 1929, deed zeer veel voor het belang van de leden. De foto van hem en zijn vrouw is genomen bij hun 40-jarig huwelijksfeest.

De eerste-steen-legging van het veilinggebouw aan de Beresteinseweg gebeurde in 1913. De man met de troffel in het midden is vrijwel zeker de eerste voorzitter, D.O. de Vries.

D.O. uit om eens te komen praten over een aansluiting bij 'Walden'. Toen ze samen een rondwandeling maakten over de kolonie zag De Vries een aantal mensen in luie stoelen hangen. "Wat doen die daar?" reageerde hij. "Nou ja" zei Van Eeden, "die doen ander werk. Dat zijn kunstenaars, schrijvers en intellectuelen". "Moet ik aardappelen poten voor dat stel?" D.O. had het al gezien, van kolonies had hij al genoeg.

In 1904 heeft De Vries de reactie van 'De Landman' overgedragen aan Nanne de Boer, leider van de kolonie 'Nieuwe Harmonie'. Hij (D.O.) ontdekte dat hij voor betrekkelijk weinig geld grond kon kopen in de polder. In 1904 was het zo ver. Het gezin trok naar de Horsterspolder waar dan nog bijna niemand woonde. Daar heeft D.O. een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van het waterschap. Zijn aanwezigheid was al zeer merkbaar voor het polderbestuur. Hij voerde acties o.a. door bezwaarschriften te sturen aan het polderbestuur, maar ook aan Gedeputeerde Staten, waarin hij het beleid van de bestuurders bekritiseerde. Zoals te verwachten viel, bracht hij het uiteindelijk zelf tot voorzitter van het waterschap. Hij zou dit ambt 20 jaar uitoefenen.

Bij de West-Friezen komen wij de volgende namen tegen: Koster, Kostelijk, Strijbis en Verburg. Namen die je in noordelijk Noord-Holland veel tegenkomt.

We gaan weer terug naar Frederik van Eeden. De gemeenschapsidealen die Van Eeden aantrokken zijn niet voldoende doorgedrongen bij zijn mensen, het werd een mislukking. Maar de 'kolonisten' bleven en zo ontstonden de eerste tuinen in 'de Meer'. De afzet van de produkten vond plaats in Amsterdam, waar ze de produkten uitventten. Dit werd moeilijker daar de oogst steeds groter werd. Men trachtte te komen tot een centraal punt, een veiling waar de tuinders hun produkten konden brengen.

Op 26 juli 1910 werd in café 'De Graaf van Buren' te Hilversum een vergadering belegd, die bezocht werd door 28 tuinders. Het kwam toen tot de oprichting van de 'Coöperatieve Veilingsvereniging Hilversum en Omstreken'.

De eerste veiling van 1910

Er werd bescheiden begonnen op de werf van schipper van Staverden. Dit was maar kort, de aanvoer werd groter zodat de inrichting al gauw te klein werd. Weldra werd een oplossing gevonden: de veiling verhuisde naar de oude loswal in de laagte van toendertijd 'Café Dekker'. Het ging er nog primitief toe. De produkten stonden in weer en wind. Het was geen pretje om met slecht weer de afslager te volgen van het ene partijtje naar het andere.

Ook hier werd bovendien de aanvoer te groot. Het toenmalige bestuur zocht een verbetering en vond die aan de Berensteinseweg, waar een terrein werd aangekocht voor een nieuw veilinggebouw. Voor de bouw werd een subsidie-aanvraag ingediend bij de gemeente Hilversum. Om die aanvraag kracht bij te zetten beschreven D.O. en Simon Akkerman de secretaris de voordelen van een nieuwe veiling:

Ten eersten: uit het oogpunt eener zo goedkoop mogelijke proviandering der gemeente. Volgens ons sijsteem van verkoop bepalen toch de kopers zelf de prijs der produkten.

Ten tweeden: uit een oogpunt van algemeen handelsbelang waardoor een centraal punt voor het Gooi eener bepaalde handel in Uwe gemeente wordt gevestigd, hetgeen de inwoners der omliggende gemeenten naar Hilversum zal trekken voor hun andere behoeften.

Ten derden: uit het oogpunt van het belang als grondeigenaars met name de vloeivelden omdat eene goedgeregelde afzetmarkt zeer zeker gunstig werkt op het financieel belang der ontginningen.

Verder zeggen ze per 1 januari 1914 de huur op van het veilingterrein aan de oude loswal en bedanken zij namens de Hilversumse veiling de gemeente Hilversum voor de daar genoten gastvrijheid. Het gebouw aan de Berensteinseweg kwam er in 1913 dank zij de stuwende kracht van D.O. en zijn bestuur. Hij heeft ook zijn best gedaan

De eerste groenteveiling in het nieuwe gebouw aan de Berensteinseweg vond nog in 1913 plaats. De elektrische klok was voor die tijd zeer modern.

De handelaars bij de eerste groenteveiling in 1913 in de banken van waaruit ze de klok konden stilzetten. De enige vrouw op de foto had wat moeite met de fotograaf.

voor een nieuwe beschoeiing aan de vaartkant voor het lossen der schuiten en voor de aanleg van rails voor het af- en aanrijden van rollende presenteertafels naar het veilinggebouw.

Het veilingbestuur hield niet van halve maatregelen want "we kwamen terecht", aldus een van de handelaren "in een voor die tijd (1913) modern veilinggebouw". Er werd geveild met een elektrische klok. De meeste aanvoer kwam met de schuiten, na 1930 per auto. Afslager was Jan de Vries en Blok was keurmeester. Na Blok kwam Willem van Aggelen (1948-1982) en daarna de heren Volmuller en Nouwt. Zij zijn lang de veiling trouw geweest. Jan van der Linden was emballagemeester, na hem kwam Vrakking die 45 jaar (!) in dienst bleef tot de nu scheidende emballagemeester Vonk hem opvolgde. D.O. de Vries was voorzitter (tot 1929), Simon Akkerman de secretaris. Deze werd in 1917 opgevolgd door P. Nieman en na hem kreeg C. Gortzak deze functie na eerst penningmeester te zijn geweest. De veiling heeft in de persoon van Gortzak een geweldige bestuurder gehad. Gortzak heeft de functie van secretaris tot 1952 vervuld.

Coöperatieve Veilingsvereniging „Hilversum en Omstreken”

FRUIT- EN GROENTENVEILING.

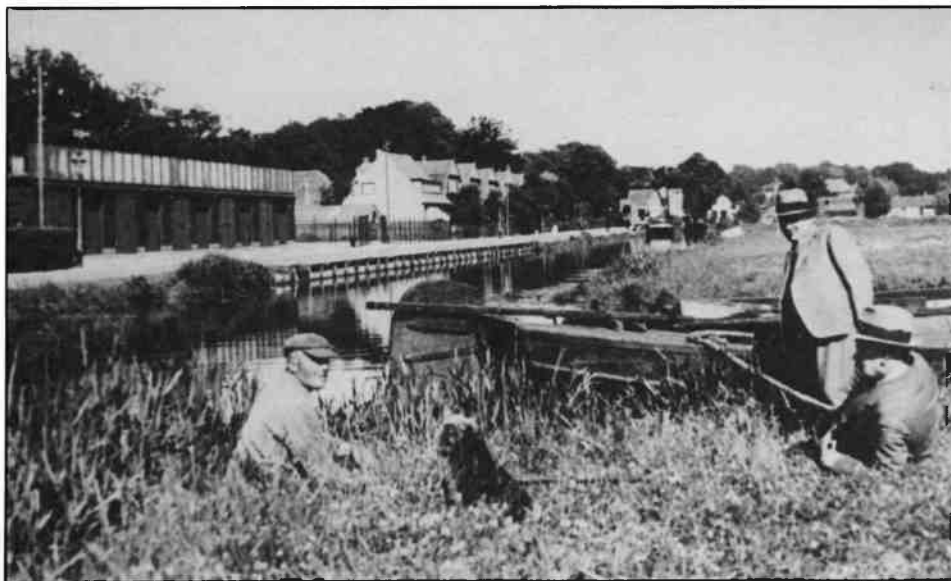
Veilingsdagen **Maandag, Woensdag en Vrijdag** aanvang n.m. **3½** uur.

FILIAALVEILING TE WEESP.

Veilingsdagen **Dinsdag, Donderdag en Zaterdag** aanvang v.m. **10** uur.

**Speciaal Aardappelen, vroege en late soorten,
Sla, Komkommers, Boonen, Tomaten en Kool.**

Een aankondiging uit 1918 waaruit blijkt dat de tuinders elke dag van de week hun producten kwijt konden.

Een foto van het Veilinggebouw aan de Berensteinseweg genomen vanaf de overzijde van de 's-Gravelandse Vaart. De foto dateert van ca. 1925. (coll. Goois Museum)

Ook waren er aan de nieuwe veiling een aantal grossiers (groothandelaren) Gorel en Van Beek, Van Ouwerkerk en Vonk. Later kwam Freek Hink uit Langedijk daar bij. De grossiers zorgden voor de produkten die niet op de Hilversumse veiling werden aangevoerd.

Eén gebrek was er aan de Berensteinseweg: geen kans voor uitbreiding. Niet alleen dat de tuinbouw zich uitbreidde, maar ook de gemeente werd groter, zodat de veiling weer in de knel kwam te zitten. Tegen het einde der dertiger jaren ontstonden min of meer chaotische toestanden. Nieuwbouw kon niet langer worden uitgesteld.

Het gestamp van de Duitse laarzen weergalmde reeds in hotel Jans, toen daar het werk werd aanbesteed. Toch lukte het voor de bevroezing van alle bouwactiviteiten het ruime en doelmatige complex aan de Nieuwe Havenweg to voltooiën. Alleen de neerzethal kon pas na de oorlog in gebruik worden genomen.

Nieuwe Havenweg

Er zo verrees aan de Nieuwe Havenweg een complex gebouwen waar de leden trots op waren. Het was een behoorlijk groot terrein en bood mogelijkheden voor verdere uitbreiding. De eerste jaren was de aanvoer nog niet groot (alles moest weer op poten worden gezet) en in de tweede helft van de oorlog (1943) werd er niet meer geveild *maar verdeeld*. De vraag was toen zo groot en de aanvoer zo klein, dat met de toen geldende prijzen veilen niet mogelijk was. De kooplui die al jaren op deze veiling kochten kregen daar punten voor, dus die vroeger veel kocht kreeg nu een goede toewijzing. Na die tijd kwam Theo Lensink op het kantoor van veiling Hilversum (1946). Hij is lang in dienst van de veiling geweest en kreeg 30 april 1987 de zilveren medaille in de Orde van Oranje Nassau, voor zijn veertigjarig dienstverband.

Veel Gooilanders die in het laatste jaar van de oorlog een tocht naar de Horstermeer ondernamen -voor aardappelen en groente- konden zich die reis wel besparen, aangezien de bezetter het nog nodig achtte de polder geheel onder water te laten lopen.

De voorzitter Otten (de opvolger van J.W. Blok die zelf D.O. de Vries in 1929 was opgevolgd) deelde in 1948 mee dat afslager Jan de Vries zijn ontslag had aange-

Het gebouw van de 'Coöperatieve Veilingvereniging Hilversum en Omstreken' gezien vanaf het voormalige Israëlitische Kerkhof aan de overkant van de Vaart, waar nu de Nieuwe Havenweg loopt. De foto werd ca. 1930 genomen. (coll. Goois Museum)

vraagde. 37 jaar had De Vries de veiling gediend. Op zaterdag 3 april 1948 werd in het café van de familie Klooster te Kortenhoef afscheid genomen van De Vries. Otten bracht hem dank voor alles wat De Vries voor de veiling had gedaan. Ook directeur J.J. Visser (Visser volgde in 1932 B.C. van Es op, die directeur werd van veiling Amsterdam en Omstreken) dankte hem voor zijn medewerking in de 16 jaar die zij hadden samengewerkt. Na De Vries kwamen de volgende afslagers: Maarten Vellekoop, Karei Brouwer en Joop de Regt. Na De Regt deden Volmuller en Nouwt dit werk. Ook moeten we Seip de Koning niet vergeten, hij deed allerhande werk, de belangrijkste was afgever (37 jaar) van groente aan de handel.

Het werd zo langzamerhand een echte veiling. Hilversum had toen zo'n 200 leden die hun produkten naar de Nieuwe Havenweg brachten. Eenzelfde aantal (200) kooplieden die in de kopersbanken zaten namen deze produkten weer af en boden ze dezelfde dag of de dag erna hun klanten aan.

Ook is het aantal grossiers toegenomen. Er zijn bijgekomen: Vos en Ten Kate, Arie Maan en Bas van 't Veld en Piet van Beek. Zoals hiervoor al vermeld boden deze grossiers produkten aan die niet op de veiling werden aangevoerd. Ook hadden deze groothandelaren alle importprodukten. Een groot gemak voor de groentehandelaars omdat alle gewenste handel op het veilingterrein te verkrijgen was.

Fuseren of niet fuseren

In 1954 was er een aantal tuinders die zowel van de veiling in Naarden (Nieuw-Leven) als van de veiling in Hilversum (Hilversum en Omstreken) lid waren. Zij vonden twee veilingen zo vlak bij elkaar gelegen te gek. Ook het bestuur vond dat men tot samenwerking moest komen.

Aan het einde van 1954 was er een vergadering van de leden van Hilversum in hotel 'Ruimzicht' te Kortenhoef. Ook aanwezig waren daar de heren Van Reenen en Toma van het Centraal Bureau van Tuinbouwveilingen in Nederland. De beide besturen, zo zei Otten (voorzitter van Hilversum) zijn na de voorlichting van het C.B.T. tot de conclu-

Toen de prijzen door de crisis een dieptepunt bereikten, probeerde de veilingvereniging betere opbrengsten voor de tuinders te krijgen. Op 9 mei 1930 werd achter de Marnixstraat te Amsterdam een filiaal van de Veilingvereniging Hilversum en Omstreken in gebruik genomen in een desperate poging een deel van de Amsterdamse markt te veroveren. De poging leed schipbreuk. Het filiaal werd waarschijnlijk eind 1930 al weer gesloten.

sie gekomen dat de stichting van één veiling -een algemeen belang voor de tuinbouw in het Gooi -op de door C.B.T. voorgestelde wijze tot stand diende te komen.

Mr. Van Reenen gaf een toelichting op het voorstel van het Centraal Bureau dat er op neer kwam dat één van de veilingen, in dit geval veiling Hilversum, als rechtspersoon zou blijven bestaan en de andere zouden worden opgeheven. Voorlopig zou er geen nieuwe veiling worden gebouwd, daar de outillage van de Hilversumse veiling goed was. Dit tot teleurstelling van een flink aantal leden van 'Nieuw-Leven', die niet naar Hilversum wilden.

De uitslag van de stemming in Hilversum was, dat 94 van de 97 stemmen voor het voorstel waren en drie tegen. Bij de veiling Naarden-Bussum is men niet tot een besluit gekomen, zodat de zaak doodbloedde.

Tien jaar later kwam er weer een bespreking over concentratie, dit maal met zes veilingen, die van Amsterdam, Naarden-Bussum, Roelofarendsveen, Ter Aar, Vinkeveen en Hilversum. Er viel echter geen besluit.

Maar nu we dit in 1989 memoreren blijkt dat Hilversum van alle zes de sterkste was. De andere vijf zijn alle eerder opgeheven. Door sterk mindere aanvoeren en hogere exploitatiekosten kon 'Nieuw-Leven' niet meer bestaan en werd 1 januari 1967 geliquideerd.

Uitbreiding outillage

In 1949 kreeg het bestuur volmacht tot het bouwen van een koelhuis, eventueel met een gascel voor het fruit. Dit was niet alleen nodig voor het fruit, maar ook in de zomer als er grote aanvoeren waren van bloemkool. Men kon dan met een koelhuis de aanvoer op de veiling wat regelen en dat was belangrijk voor de prijsvorming. Het koelhuis (120 ton) werd in 1951 geopend.

Directeur Verschuren (Verschuren was directeur van 'Nieuw-Leven' te Naarden en werd, na het overlijden van directeur J.J. Visser in 1955 gevraagd ook de leiding in Hilversum op zich te nemen) had nog een oplossing bedacht voor de doordraai. Het gebeurde wel dat van een produkt te veel werd aangevoerd en de handel het niet kon afnemen. Dan werd het doorgedraaid. De tuinders kregen een minimumprijs en de produkten gingen naar de veeboeren. Bij veiling Hilversum haalde boer Van Rijn de doordraai voor zijn koeien en de kisten lagen zo hier en daar op het land, dat was aldus

Verschuren geen gezicht. De oplossing van de doordraai was: het aanschaffen van een vernietigingsmachine, deze zou ongeveer 7000 gulden kosten. De leden juichten deze machine toe maar gelukkig vierde het verstand de boventoon en de machine kwam er niet.

Wat wel kwam waren de nieuwe grossiershallen. Geplaatst in 1957, het laatste jaar dat Otten voorzitter was. De eerste jaren stonden de grossiers in de veiling maar nu hadden zij veel meer ruimte. Het was weer een vooruitgang.

Heel wat jaren later, in 1964, kwam de nieuwe emballageloods. De veiling werd nu een Centrale Markt voor de kleinhandel in het Gooi, de handel kon nu ook kisten van andere veilingen bij de fustcentrale -zo kon je hem wel noemen -inleveren.

Twee ere-leden

Op de zeer koude 29e maart 1952 was er afscheid van secretaris C. Gortzak in het café van de familie Klooster te Kortenhoef. Vanaf de oprichting van de veilingsvereniging was hij bestuurslid. Hij kreeg daarom een bijzondere huldiging. Hij werd door verschillende aanwezigen toegesproken. De heer Nijssen, de voorzitter van de Provinciale Commissie van veilingen in Noord-Holland, die erop wees dat Gortzak altijd het volledig vertrouwen van de leden had. Gortzak -dat had hij wel verdiend -werd tot ere-lid benoemd.

Zes jaar later kwam het tweede ere-lid. Door het bereiken van de leeftijdsgrens was voorzitter P.J. Otten niet meer herkiesbaar. Namens het bestuur dankte vice-voorzitter Jb. Kostelijk Otten die 19 jaar voorzitter is geweest. Voor die tijd maakte Otten reeds deel uit van de commissarissen. Kostelijk memoreerde de veranderingen in de laatste

Voorzitter P.J. Otten (links) en secretaris C. Gortzak van het veilingbestuur in 1950. Zij zijn vooral de drijvende krachten geweest die er voor zorgden dat het grote veilingcomplex aan de Nieuwe Havenweg verrees en in 1941 in gebruik kon worden gesteld.

20 jaar. Er werd aan de Nieuwe Havenweg begonnen met een nieuwe veiling, daarna kwam het koelhuis en thans de nieuwe grossiershallen. "Wij zijn er, eerlijk gezegd trots op. Dit alles kwam onder Uw leiding tot stand, zodat wij tot het besluit zijn gekomen om U tot ere-lid te benoemen". Toen Gortzak ere-lid werd en afscheid nam werd de heer J. Zwanenburg de nieuwe secretaris. Zes jaar later toen ook Otten afscheid nam werd Zwanenburg voorzitter en C.S. Koot nam de functie van secretaris over. Na Zwanenburg werd de heer P. Nouwt (1974) voorzitter en A. Bouter (1972) secretaris.

Basseroeten

De nieuwe directeur J. Verschuren zei in de rondvraag van de algemene ledenvergadering gehouden in december 1955 dat het voor hem een moeilijk jaar was geweest nu hij directeur was van beide veilingen. Verder vond hij dat de kwaliteit in Hilversum nog veel te wensen overliet. In 1958 kregen de tuinders weer een reprimande van Verschuren daar zij te veel fust (kisten) op hun bedrijf hadden staan -en soms ook gebruikten -en pas als ze bijna versleten waren brachten ze de kisten met produkten weer terug.

Een jaar later moesten ze weer op het matje komen. Want er waren 22 tuinders beboet wegens tekort gewicht. "Wat zegt U ervan", aldus Verschuren "als er op de lijst 7 kilo staat en er maar 5 kilo in zit". Een grote klant van veiling Hilversum had er tabak van en zou een andere veiling zoeken. Verschuren had moeite hem te bepraten, gelukkig wilde hij het nog een keer proberen. Firma Smits wilde dat het bestuur de knoeiers bekend maakte, dat vonden zij wel nodig.

Vrije zaterdag

Wat betekende de vrije zaterdag voor de groentehandelaren? Wat zou de man in de straat gaan doen? Zou men op visite gaan, fietsen of winkelen? In 1961 was over deze

Bij het 50-jarig jubileum van de Veilingvereniging Hilversum en Omstreken in 1960 werd het bestuur in de bloemetjes gezet. Staande v.l.n.r. de oud-voorzitter Otten, de oud-secretaris Gortzak, L. Veenstra, G. Koster en A. de Mik. Zittend v.l.n.r. de heren Verschuren (dir.), J. Kostelijk (vice-voorz.), Zwanenburg (voorz.), Koot (secr.), Loogman en Bezemer.

Een deel van het veilinggebouw in 1982 met links een klein stukje van de groente- en de laatste jaren ook bloemenhal en uiterst rechts de kantine. (foto: Max Cramer)

vrije zaterdag een vergadering. De agenda had één punt namelijk: 'de vroege veiling op vrijdag'. Het bestuur was tot de beslissing gekomen om vrijdags om 7 uur v.m. te veilen en 's middags om 12 uur, dan zou de handel nog tijd hebben om vrijdagavond nog klanten te bedienen want: 'zaterdag zijn er veel mensen niet thuis'. Deed de veiling dit niet dan was het bestuur bang, dat de handel zich zou bevoorraden via de grossierderij (groothandel) of dat de handelaars een andere veiling zouden bezoeken waar ook vroeg geveild werd. Dat moest worden tegengegaan. Gelukkig is alles meegevalen.

Minder aanvoer

Ondanks alle aandacht van het veilingbestuur om van de Hilversumse veiling een echte veiling te maken (de bouw van het koelhuis, daarna de nieuwe grossiershallen en in 1964 de nieuwe emballageloods) toch liep langzamerhand de aanvoer terug. Dat kwam bijvoorbeeld omdat de fruitaanvoer wat minder werd doordat het fruit dat voor export geschikt was in Utrecht betere prijzen kreeg dan in Hilversum. Dat ging ook zo met tomaten en komkommers die naar een exportveiling werden gestuurd, ook weer voor een hogere prijs.

Het zou beter zijn geweest als de fusie met Naarden-Bussum en Vinkeveen die door het Centraal Bureau was voorgesteld was doorgedaan. Naarden en Vinkeveen lieten deze zaak op zijn beloop en wachtten af wat ervan terecht zou komen. Zwanenburg, de voorzitter, was nog steeds optimist. Hij vroeg zich af of fuseren voor Hilversum van belang was. Wij hebben, aldus Zwanenburg, in de loop der jaren op ons terrein een soort Centrale Markt opgebouwd voor de handelaren in het Gooi. Om alles financieel draaiende te houden (de exploitatiekosten werden steeds hoger) werd er ruimte op het veilingterrein verhuurd. In 1958 aan circus Strassburger en aan andere bedrijven.

In 1970 vond er uiteindelijk toch een fusie plaats met de Gooise bloemenveiling en is de naam veranderd in 'Coöperatieve Gooise Groenten-, Fruit- en Bloemenveiling'.

Het bestuur had de hoop dat door deze fusie de omzet zou verbeteren. Veel leden waren overgegaan op bloemen en planten, maar helaas, de grote bedrijven veilen nu in Aalsmeer. Zo is deze hoop niet in vervulling gegaan.

De klok in het veilinggebouw. Geheel links de heer Nouwt de laatste afslager en voorzitter van de veilingvereniging.

Verder verdween veel tuinbouwgrond wegens uitbreiding van de woningbouw in de gemeenten.

De aanvoer werd steeds kleiner en de exploitatie is financieel niet meer haalbaar. Daarom wordt de veiling per 1 januari 1990 officieel opgeheven. De 'Centrale Markt' (in dit geval de grossiers) draait door. Er zijn nu 3 grossiers te weten: Willem Bakkum, Piet van Beek en Peek en Verhoef. Zij zorgen voor alle binnen- en buitenlandse producten. De in aantal sterk geslonken groep kleinhandelaars kan daar alles kopen. Maar na 1 januari 1990 zal het voor deze groep handelaars toch even wennen en misschien wel slikken worden. De "kleine veiling die iets specifiek heeft en wel dat iedereen iedereen kent" zoals voorzitter Nouwt dit bij het 75-jarig bestaan in 1985 zei, zal dan voorgoed historie zijn geworden.

Onder redactie van de heer De Bakker verscheen kortgeleden een boekwerk over de nu bijna geheel verdwenen veilingen in Noord-Holland getiteld '100 JAAR VEILING EN TUINDER'. Het is een fraai en bijzonder goed gedocumenteerd boekwerk geworden waar een zeer groot aantal nostalgische foto's in staan. Als buitenstaander krijg je een heel goed beeld van de aantrekkelijkheid, maar ook van de zorgen en spanningen van het tuindersvak.

Speciaal voor de lezers van dit blad zijn nog enkele exemplaren van dit boek beschikbaar gesteld tegen een aantrekkelijke prijs. Het boek is te verkrijgen bij de leduurtafel tijdens de ledenavonden van AP. Afhaaladres voor de Hilversumse Meent: E. Lamme, Libellemeent 118, tel. 02159-17146.

Het boek bevat 175 pagina's en ca. 200 afbeeldingen en is uitgevoerd met een harde linnen band. Prijs: f.17,50.